Med udsigt over Limfjorden og Ulvedybet ligger Gjøl Bjerg 17 meter over havets daglige vande. Førhen var "Bjerget" en ø i Stenalderhavet eller Litthorina-havet, men er i dag omgivet af lavtliggende, hævet havbund. Gjøl Bjerg består af sand og ler og på de blottede sider, som i sin tid er udgravet til opførsel af dæmningen, kan man se kridtets fremtoning. Området er rigt på forskellige naturtyper fra kalkoverdrev på Gjøl Bjerg til fugtig og sumpet strandeng i Ulvedybets randarealer.

Ulvedybets historie har oprindelse i et landind-vindingsprojekt fra 1914-1921. Her etablerede man dæmningen, der adskiller Ulvedybet fra Limfjorden og en inddigning af den forhenværende vejle.

***Vejle* er et lavvandet sted i en bugt, fjord eller lignende og dertil grænsende enge, moser eller sumpe.**

Ulvedybet er med sit store saltindhold en brakvands-sø og det høje næringsindhold stammer bl.a. fra op-landets intensivt dyrkede landbrugsjord. Ulvedybet er på 557 hektar og er et vigtigt raste- og yngleområde for vadefugle, bl.a. trækfugle som lysbuget knortegås, pibeand og sangsvane. Området omkring Ulvedybet er et statsligt udpeget vildtreservat og desuden en del af Natura 2000-området Nibe bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal samt fuglebeskyttelsesområde og ramsarområde.

***Ramsarområde* er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes.**

*Forsidefoto: **Dexter kvæg.** I projektet afprøves GPS halsbånd i forbindelse med tilsyn og optælling af dyr, der afgræsser naturarealerne.*
Foto: Jammerbugt Kommune.

Find flere friluftsfaciliteter langs Limfjorden på www.udinaturen.dk

NATUREMAN – Landmanden som naturforvalter i Jammerbugt

Jammerbugt kommune har med støtte fra projektet, mulighed for at bidrage til naturforbedrende tiltag indenfor de udpegede områder i Natura 2000-området. Projektet løber til 2026. I projektet er der fokus på etablering af afgræsning med nøjsomme kvægsracer samt nødvendig rydning af vedplanter og invasive arter. Derudover vægtes den jordnære kontakt til landmanden højt, så de bedste løsninger findes ude i naturen sammen med landmanden.

God adfærd i hegn med græssende dyr

Når du går gennem klaplågen oppe på Bjerget, er du på en kort strækning inde i et hegn, hvor dyrene græsser. Dyrene er på "arbejde" for at sikre en god biodiversitet. Nyd dyrene på afstand.

Se dig for inden du går igennem klaplågen og hen til den næste låge, så du er ude af hegnet igen. Opfør dig stille og roligt og vent med at gå igennem hegnet, til der er fri passage mellem de to låger.

Du må ikke fodre dyrene og skal holde dig på god afstand fra dem.

Hvis køerne har kalve skal du holde særlig god afstand og ikke komme imellem koen og kalven, da dette kan være farligt. Koen vil altid beskytte sin kalv.

Undlad at tage din hund med gennem hegnet. Hvis hunden er med SKAL den være i kort snor og forholde sig roligt.

Husk at lukke lågen efter dig.

Vis respekt, hold afstand og lad dyrene få arbejdsro.

JAMMERBUGT KOMMUNE

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Yderligere oplysninger
Life-natureman.dk

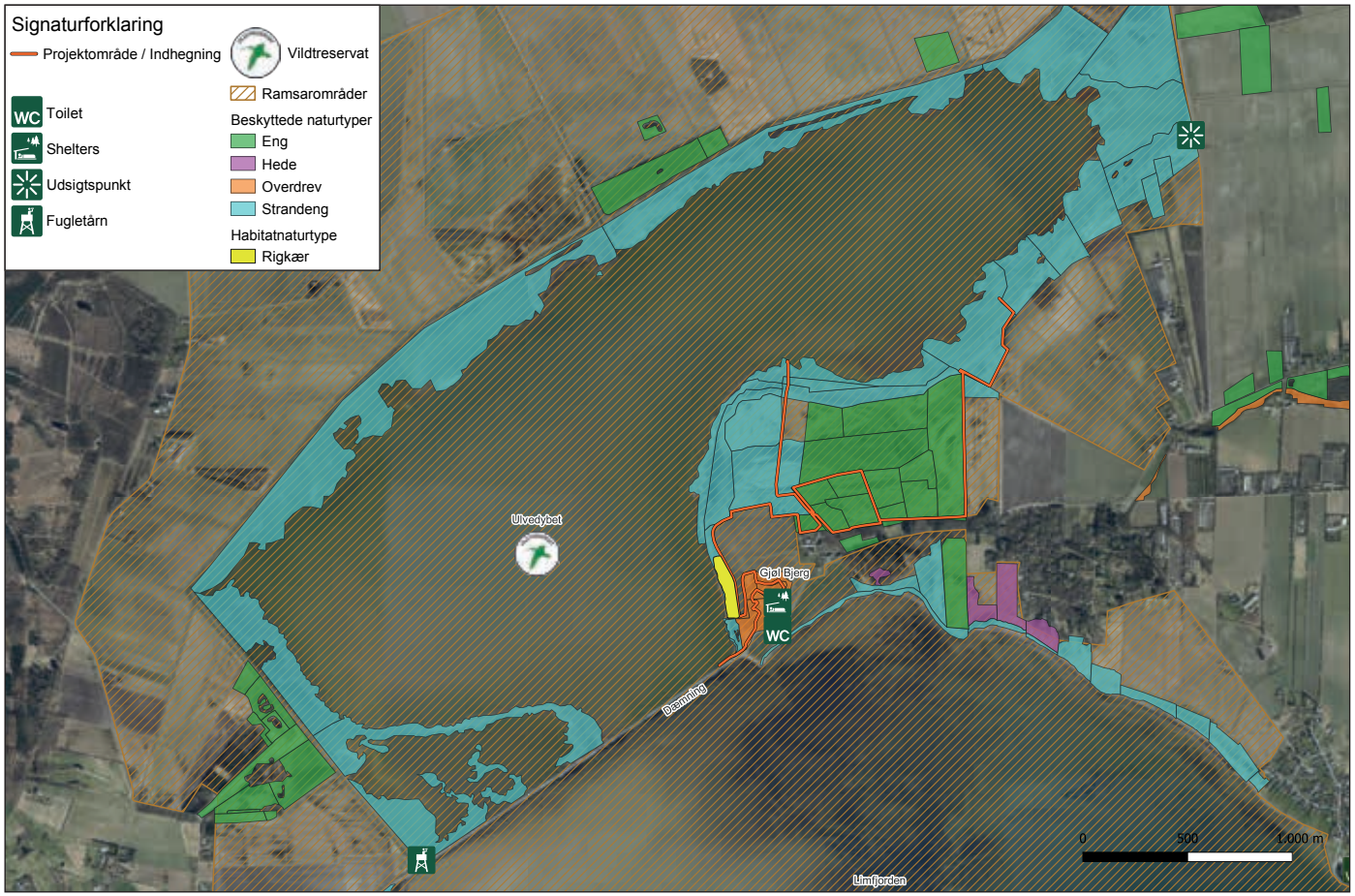
NATUREMAN

2024 · Grafisk tilrettelæggelse: glindvad.dk · Trykkeri: Digigraf.dk

En Limfjordsoplevelse
Besøg Gjøl Bjerg

NATUREMAN

Trampesti på Bjerget er en rundtur på ca. 600 meter med en fantastisk udsigt over Ulvedybet og Limfjorden. På turen rundt kommer du forbi shelterpladsen og muld toilettet. Vandposten nær shelterpladsen er kun åben i sommerhalvåret, når dyrene er på græs. Parkering: Bjergets Vej 100, 9440 Aabybro.

Lysbuget knortegås. *Limfjorden er artens vigtigste rasteplads fra september til returtrækket sent i maj, hvor hele Svalbard-bestanden ses rundt i fjordlandskabet.* Illustrator Peter Kristensen.

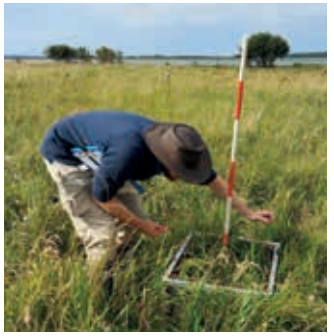
Naturpleje som driftsgren

Tilgroning er en generel trussel mod de lysåbne naturtyper. Afgræsning med heste, køer, får og geder virker godt for at skabe mere biodiversitet. Naturarealer afgræsses bedst med robuste kvægracer, som er tilpasset forholdende på ekstensive naturarealer. Egnede racer er f.eks. dexter, skotsk højlandskvæg, galloway, angus og hereford.

På Gjøl Bjerg går der dexterkvæg, som med deres lille og adrætte fysik er egnede til at færdes i det tætte krat og på det kuperede terræn. På strandengene går der andre kvægracer, som har brug for mere græs og urter i deres fødeindtag. I Natureman arbejdes der med at udbrede kendskabet til naturkød fra dyrene, som har afgræsset naturarealerne. I projektet undersøges også om naturkød har en klimamæssig fordel. Ifølge analyser er fedtsyresammensætningen desuden sundere i kød fra kvæg, der slagtes direkte på græs, og derudover tyder det på, at kødet muligvis indeholder flere antioxidanter.

Måling af effekt

I LIFE IP Natureman måles der på effekten af projektets naturplejeindsatser på fokusarter og natur. Overvågningen skal ses som supplement til 'Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur', NOVANA, som gennemføres af Miljøstyrelsen. Den supplerende monitering skal udføres to gange i løbet af projektperioden: Før opstart af en indsats og ved afslutning af projektet. Dette gøres for at få en målrettet dokumentation af effekten af de naturplejeindsatser, der sættes i gang i projektet.

Moniteringen udføres før naturplejen sættes i værk, samt ved afslutningen af projektperioden. Her på naturarealet vest for Gjøl Bjerg – ind mod Ulvedybet er der lavet monitering, som består af 10 prøvefelter. På billedet ses 1 af prøvefelterne.

Foto Jammerbugt Kommune.